

OPEN RUIMTEPROJECT MOERVAARTVALLEI

Natuurreservaat De Eenbes en haar omgeving (waaronder het Etbos, Maaibos en de bossen rond het Puyenbroek) zijn opgenomen in het open ruimteproject Moervaartvallei. Het project, dat landbouw en natuur optimaal wil samenbrengen in de streek van Gent via Moerbeke tot Sinaai en Stekene, kwam tot stand onder impuls van de provinciegouverneur van Oost-Vlaanderen en is onderschreven door diverse natuurbewegingen zoals vzw Durme, Natuurpunt, landbouworganisaties en de betrokken gemeentes en tal van andere partners.

Het project Moervaartvallei gaat uit van de volgende doelstellingen:

- het gebied verder ontwikkelen als een gaaf openruimtegebied met als hoofdfunctie de (beroeps)landbouw en valleigebonden natuur.
- het erfgoed en de landschappelijke waarde van de vallei behouden en versterken.
- recreatieve infrastructuur verder uitbouwen met aandacht voor beleving van open ruimte.
- het waterbergend vermogen van de Moervaartvallei versterken.

Scan de QR-code om meer te weten te komen over het open ruimteproject.

BLOEIENDE MAAR NATTE GESCHIEDENIS

De Moervaartvallei werd ooit gedomineerd door moerassige weilanden. De grond lag vaak te lang doornat om te zaaien. Akkerbouw was dus onmogelijk. Zo ontwikkelde zich in Eksaarde bijvoorbeeld ook de wissenteeft.

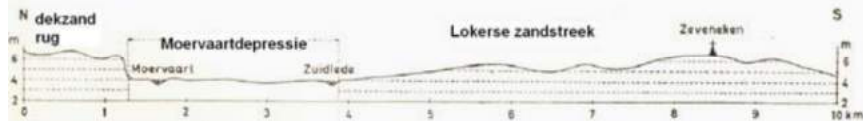
De bossen op Zaffelaars, Moerbeeks en Eksaards grondgebied bestonden uit oude delen met, onder meer, statige eiken en jongere delen met Canadapopulieren.

Door menselijke activiteiten, tijdens de grote Middeleeuwse ontginningen, was de Zuidlede van belang voor de afvoer van turf. Tot begin vorige eeuw was er nog scheepvaart op de rivier. Enkele bedrijven langs de Zuidlede in Eksaarde deden in beer, kolen, bier, wissien en bouwmaterialen en verwijzen naar een bloeiende industrie.

Scan de QR-code om meer te weten te komen over de geschiedenis van dit gebied.

Op deze dwarsdoorsnede van het landschap zie je heel duidelijk dat zich langs de rivier laaggelegen en dus vochtige gebieden bevinden die het uitzicht bepalen.

WANDELROUTE 6.4 km – 1.5 uur

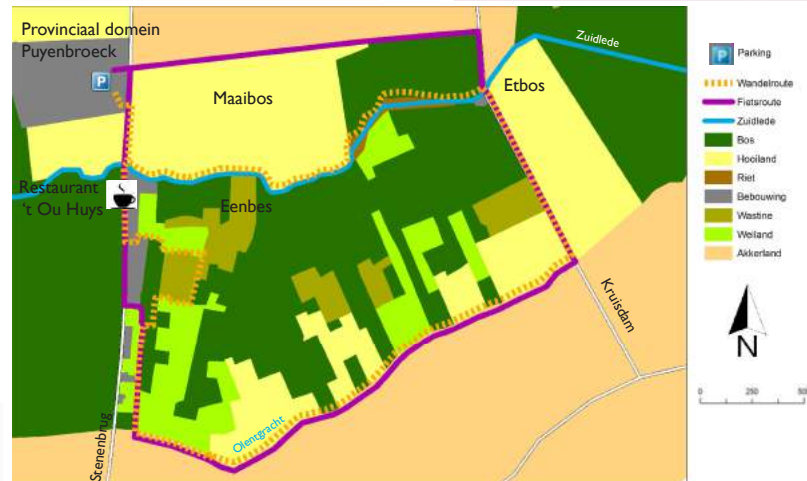
De wandeling start langs de noordzijde van de Zuidlede en voert je langs de rand van de Eenbes tot aan de Etboshoeve. Via de Kruisdam en de Olentgracht wandel je terug. Deze route is niet toegankelijk voor rolwagens en kinderwagens. De fietsroute is hiervoor een mooi alternatief.

De oude bossen zijn enkel toegankelijk onder begeleiding van een gids. De vegetatie is er bijzonder kwetsbaar. Blijf dus zeker op de paden.

FIETSROUTE 7 km – 0.45 uur

Fiets via de historische Etboshoeve en de Olentgracht langs het gebied. Je maakt kennis met het Maaibos, dat heringericht wordt via het Open Ruimteproject Moervaartvallei. Tot slot fiets je langs het reservaat Eenbes.

Opvallend is de afwezigheid van huizen, aangezien deze streek hiervoor te nat was. Nat hooiland, met hier en daar bebossing (hakhoutbeheer), zorgt voor een groene, rustgevende uitstraling. Spot je een reetje?

DURME
Natuurreservaat langs Durme, Puyenbroek & Stekene

Natuurreservaat
De Eenbes

Lokeren - Moerbeke

WELKOM IN DE EENBES

Natuurreservaat de Eenbes in Lokeren-Moerbeke is een gebied dat gekenmerkt wordt door oude bosjes en bloemrijke graslanden. Het ligt in de Moervaartvallei, een groene gordel langs de Moervaart en Zuidlede, die doorheen het Waasland kronkelt.

Natuurvereniging vzw Durme beheert deze percelen zodat vlinders, roofvogels en bijzondere planten er zich helemaal thuis voelen. De grote diversiteit is kenmerkend voor deze streek. Het natuurreservaat en omgeving is dan ook opgenomen in het **strategisch Open Ruimteproject Moervaartvallei** (zie verder).

In de oude bossen van de Eenbes vindt men de typische verhogingen (rabatten), die men aanlegde om de bomen en het hakhout wat hoger te kunnen planten.

Nu is het beheer gericht op **voorjaarsbloeiërs en vlinders**. Zo passen we het Sinusbeheer toe op de graslanden. Een bijzondere maatechniek waarbij in fases en via een kronkelende lijn gemaaid wordt.

NH aan het werken in de Eenbes

keizersmantel - Tom Vermeulen

eenbes - Brecht De Meulenaer

reuzejf - Daan Van Eenaeme

KEIZERSMANTEL EN CO

Deze grote vlindersoort, met een mooie parelmoeren onderzijde, is uniek voor de regio. Zijn aanwezigheid duidt op het belang van reservaat de Eenbes en voor het behoud en bescherming van dagvlinders.

De rupsen van de **keizersmantel** voeden zich met het bleeksporig bosviooltje, dat je in de lente kan zien bloeien in het reservaat. De volwassen vlinder heeft veel nectar nodig, die hij meestal vindt in braam en kale jonkers (een distelsoort).

De schrale graslanden vormen het ideale woongebied voor o.m. de **kleine vuurvlinder**, die zowat het hele jaar op te merken valt. De boven en onderzijde van de vleugels zijn oranje met onregelmatige zwarte vlekken.

Daarnaast vind je nog heel wat bijzondere vlinders in het gebied. Opvallend zijn bijvoorbeeld de zebra-rupsen op het **Jakobskruid**, die uitgroeien tot de mooie **St.-Jakobsvlinder**.

bleeksporig bosviooltje

zebra-rups - Jurgel Eszyn

vuurvlinder - Jurgel Eszyn

BIJZONDERE VOORJAARS-BLOEIERS

In oude loofbossen met een vochtige bodem tref je met een beetje geluk de typische bosplant **eenbes** aan. De plant heeft meestal vier bladeren die in een kring staan. Op de centrale stengel staat één bloem met opvallende meeldraden en een vruchtbeginsel, dat uitgroeit tot een blauw-zwarte giftige bes. Het is een van de vroegste bloeiërs in het bos, naast de **bosanemoon**.

Nog een vaak voorkomende bloeier is de **slanke sleutelbloem**. Deze lentebloeier is een middelhoge plant met een gele bloemkleur die vanaf april bloeit. De soort is een echte bosplant die zicht het best voelt in vochthoudende, vrij natte standplaatsen.

Slanke sleutelbloem - Daan Van Eenaeme

REE EN BUIZERD

Rust is belangrijk voor grotere zoogdieren zoals de **ree**. In dit bos vindt het de nodige schuilplaatsen voor het zogen en grootbrengen van zijn jong. Af en toe vang je bij valavond of bij het ochtendgloren een glimp op van grazende reeën. Bij het minste onraad verschuilen ze zich echter in het kreupelhout. In de omgeving van het Maaibos en de Olentgracht vind je vaak hun pootafdrukken.

Ook de **buizerd** is een vaak geziene gast in de Eenbes. Deze roofvogel vindt als geen ander in dit gebied voldoende voedsel: veldmuizen, mollen of konijnen vormen het hoofdmaal, samen met kikkers en kleine vogels. Diep verborgen in de Eenbes brengt hij zijn jongen groot. Vaak verraad zijn 'gemiauw' zijn aanwezigheid.

Rabatten in het bos - vzw Durme

Wat is vzw Durme?

Vzw Durme is de regionale natuurvereniging voor natuurbehoud langs Durme, Moervaart en Schelde, actief in 11 gemeenten. Vzw Durme beheert 12 natuurreservaten en zorgt voor meer natuur in de buurt. Hiernaast brengt ze mensen met een hart voor de natuur samen. Zo kan jij met je familie of vrienden genieten van begeleide wandelingen, workshops, (kinder) cursussen, verjaardagsfeestjes voor kinderen en natuuruitstappen in het groene Waasland en Scheldeland.

Meer info:

www.vzwdurme.be info@vzwdurme.be
09 348 30 20

Jouw groene omgeving leren kennen?

Vzw Durme organiseert regelmatig geleide wandeling en activiteiten. Hou hiervoor onze activiteitenkalender in de gaten of schrijf je in op onze nieuwsbrief. Ook begeleide wandelingen op aanvraag zijn mogelijk. Meer info over ons aanbod vind je op www.vzwdurme.be.

Word lid en help de natuur

Lid worden kan je voor 12 euro per jaar. Of word steunend lid voor 25 euro. Zo steun je de natuur nóg meer.

Als lid heb je een heleboel voordelen:

- een abonnement op ons driemaandelijkse tijdschrift 'Durme- en Scheldeland'
- gratis activiteiten en korting op onze cursussen en artikelen in onze bezoekerscentra

Storten kan, met vermelding van de namen van de inwonende gezinsleden, emailadres en telefoonnummer op: BE52 0012 2999 0009, vzw Durme, Molsbergenstraat 1, 9160 Lokeren.

Deze folder werd gerealiseerd in samenwerking met conservator Daan Van Eenaeme, Peter Geers en Hugo Polfiet.